

Vergaderjaar 1989–1990

20 569

Instelling van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie en regelen op het gebied van de arbeidsvoorziening (Arbeidsvoorzieningswet).

Nr. 104

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 7 juni 1990

In het kader van de behandeling van het wetsvoorstel Arbeidsvoorzieningswet werd door de Tweede Kamer een **motie** van het **lid Schutte** (Kamerstukken II, 1989–1990, 20 569, nr. 91) aangenomen. Vanuit de constatering dat de Arbeidsvoorzieningsorganisatie een openbaar lichaam is, aan het hoofd waarvan het Centraal Bestuur staat, en de overweging dat openbaarheid van besturen van openbare lichamen uitgangspunt en regel dient te zijn, nodigt de Kamer met deze motie de regering uit te bevorderen dat in het reglement van werkzaamheden van het Centraal Bestuur een regeling wordt getroffen op grond waarvan beraadslaging en besluitvorming door het Centraal Bestuur als regel in het openbaar plaatsvinden.

Gezien het feit, dat de openbaarheid van openbare lichamen – zo ook het Centraal Bestuur Arbeidsvoorziening – niet uitsluitend door een reglement van werkzaamheden wordt geregeld, wordt hierbij voor alle duidelijkheid allereerst de betekenis van desbetreffende wettelijke regelingen voor het Centraal Bestuur Arbeidsvoorziening geschetst. Vervolgens komen de specifieke overwegingen en afspraken inzake openbaarheid in het kader van het reglement van werkzaamheden van het Centraal Bestuur Arbeidsvoorziening aan de orde.

Artikel 134 Grondwet

Artikel 134 van de Grondwet schrijft ten aanzien van openbare lichamen voor dat de wet de openbaarheid van hun vergaderingen moet regelen.

Uit de totstandkomingsgeschiedenis van artikel 134 van de Grondwet (Handelingen II 1975–1976, 13 994, nr. 3 en II 1978–1979, 13 993, nr. 9) blijkt dat de grondwetgever de openbaarheid van vergaderingen niet als regel heeft willen voorschrijven ten aanzien van een openbaar lichaam waarin aan het hoofd alle bestuursfuncties door één orgaan

worden verricht (zoals het Centraal Bestuur Arbeidsvoorziening). De grondwetgever heeft dit aan de wetgever willen overlaten.

De Wet Openbaarheid van Bestuur

In de Wet openbaarheid van bestuur (Stb. 1978, 581) wordt geregeld dat een verzoek om informatie, gericht tot een overheidsorgaan, wordt ingewilligd tenzij daartegen bezwaar bestaat op een van de in deze wet genoemde gronden.

De Wet openbaarheid van bestuur regelt de openbaarheid van informatie, d.w.z. van gegevens neergelegd in documenten. Regel is dat een verzoek om informatie wordt ingewilligd. Gaat het om informatie, vervat in documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad, dan behoeft geen informatie te worden verstrekt als het gaat om gegevens:

- die nog in bewerking zijn of die, hoewel gereed, op zichzelf een onvolledig en daardoor vertekend beeld zouden geven;
- die persoonlijke beleidsopvattingen van bestuurders of ambtenaren weergeven.

Over de in deze documenten vervatte feitelijke gegevens over de aangelegenheid waarop het verzoek betrekking heeft, en de uit die gegevens afgeleide prognoses en beleidsalternatieven wordt wel informatie verstrekt. Daarnaast zijn er nog andere uitzonderingsgronden in de WOB, die niet alleen gelden voor interne stukken, maar voor alle andere (b.v. documenten gericht aan derden), zoals bescherming van de staat, bescherming privacy, bescherming vertrouwelijke bedrijfsgegevens. (Onder overheidsorganen verstaat deze wet Ministers, bestuursorganen van provincies en gemeenten en andere organen, aan te wijzen bij algemene maatregel van bestuur.)

Overeenkomstig het gestelde in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Arbeidsvoorzieningswet is thans een algemene maatregel van bestuur in voorbereiding waarbij aanwijzing van het CBA en de RBA's als overheidsorganen in de zin van de Wet openbaarheid van bestuur geregeld wordt.

Hiermede is de openbaarheid van informatie, dat wil zeggen van gegevens neergelegd in documenten, afkomstig van het CBA of RBA's geregeld.

De Arbeidsvoorzieningswet, en het concept-reglement van werkzaamheden van het Centraal Bestuur Arbeidsvoorziening

Het Centraal Bestuur Arbeidsvoorziening dient op grond van artikel 18 van de Arbeidsvoorzieningswet met gekwalificeerde meerderheid van stemmen een reglement van werkzaamheden vast te stellen waarin in elk geval de openbaarheid van de vergaderingen van het Centraal Bestuur wordt geregeld. De genoemde stemprocedure is in het wetsvoorstel opgenomen teneinde terzake het vereiste brede bestuurlijke draagvlak te bereiken, en betekent dat minimaal twee van de drie stemmen per geleiding zich voor een desbetreffend besluit moeten uitspreken.

Evenzeer als ten aanzien van andere besluitvorming in het CBA is terzake van het reglement van werkzaamheden dus overleg met een grote mate van overeenstemming tussen bestuurspartijen vereist. Dienovereenkomstig heeft overleg plaatsgevonden met de Centrale Commissie van Bijstand en Advies, oftewel de beoogde CBA-bestuurspartijen. In verband met de gewenste mate van openbaarheid van CBA-vergaderingen heeft een zorgvuldige afweging plaatsgevonden tussen het belang van openbaarheid enerzijds en een werkbaar bestuursklimaat anderzijds. Daarbij is het volgende overwogen. Het Centraal Bestuur Arbeidsvoorziening is geen vertegenwoordigend college met een daaruit gekozen of benoemd dagelijks bestuur, waarbij een duidelijke

verdeling van bevoegdheden bestaat, vergelijkbaar met die tussen de gemeenteraad en burgemeester en wethouders. Op centraal niveau is het Centraal Bestuur het enige orgaan van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie hetgeen impliceert dat binnen dit ene orgaan overleg gevoerd en overeenstemming bereikt dient te worden tussen de verschillende bestuurspartijen, die vanuit hun verschillende achtergronden zo niet verschillende belangen dan toch verschillende benaderingen kunnen hebben. Voor een werkbaar en effectief bestuursklimaat is het noodzakelijk dat alle voorwaarden om te komen tot optimale mogelijkheden tot overeenstemming vervuld worden en in dit verband stellen de toekomstige bestuurspartijen er ook prijs op dat niet alle beraadslagingen van het Centraal Bestuur Arbeidsvoorziening openbaar zijn.

Anderzijds erkennen de beoogde leden van het Centraal Bestuur Arbeidsvoorziening zowel het belang van openbaarheid, als het belang van duidelijke afspraken hieromtrent.

Deze overwegingen hebben tot het volgende geleid:

a. In het concept-reglement van het Centraal Bestuur Arbeidsvoorziening is geregeld dat de vergaderingen van het Centraal Bestuur openbaar zijn, indien en voorzover daarin agendapunten worden behandeld tot vaststelling van besluiten en regelingen, bedoeld in de artikelen 1, tweede lid, 9, 18, 30, 39, eerste lid, 42, eerste lid, 66, 67, 69, 71, 83, 84, eerste lid, 86, eerste lid, 91, 92, eerste lid, 94 eerste lid en 99, tweede lid van de Arbeidsvoorzieningswet. Dit betreft veelal derden bindende besluiten en regelingen. De desbetreffende besluiten worden conform artikel 110 van de Arbeidsvoorzieningswet ook in de Staatscourant gepubliceerd.

b. In aanvulling hierop zal het Centraal Bestuur éénmaal per jaar een openbare vergadering houden waarbij de jaarrekening en het jaarverslag over het verstreken boekjaar worden vastgesteld.

c. De vaststelling van de hoofdpunten uit de beleidsplanningscyclus aangaande de arbeidsvoorziening: het landelijk meerjarenbeleidskader (ex art. 43 Arbeidsvoorzieningswet) en het Beleidsplan (ex art. 52 Arbeidsvoorzieningswet), zal eveneens in het openbaar plaatsvinden.

d. De besluitenlijsten van het Centraal Bestuur Arbeidsvoorziening zijn vrij voor publicatie.

e. Aangezien het van groot belang is dat zoveel mogelijk betrokkenen geïnformeerd worden over het beleid van de arbeidsvoorzieningsorganisatie zal een actief publiciteitsbeleid gevoerd worden. Dit kan ondermeer inhouden dat aan de onder a) b) en c) genoemde openbare vergaderingen persconferenties verbonden worden.

Het verheugt mij dat de Centrale Commissie van Bijstand en Advies als «voorloper» van het Centraal Bestuur Arbeidsvoorziening, aldus ingestemd heeft met deze uitbreiding van de openbaarheid van zijn vergaderingen, waarin op verantwoorde wijze een evenwicht is gevonden tussen openbaarheid en de vervulling van de voorwaarden voor een optimaal bestuursoverleg.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
B. de Vries